GAZETA LWOWSKA.

W Piątek — Nro. 20. — 17. Lutego 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Z Wiednia d. 7. Lutego.* —

Za naywyższém rozporządzeniem N. Cesarzowéy i Królowéy, iako naywyższéy Opiekunki orderu Krzyża gwiaździstego, wczoray d. 6. Lutego ku pamiątce założycielki tegoż orderu, ś. p. Cesarzowéy Eleonory, urodzonéy Xiężniczki Mantuańskiéy, wraz z rocznicą wszystkich zmarłych Członków tegoż orderu, odprawiono nabożeństwo żałobne rano o godzinie 11téy w kościele przydwornym, na którém była N. Cesarzowa Jéymość, Arcy-Xiężniczki i wiele tu obecnych Dam tegoż orderu.

Gazeta Prezburgska z d. 3. Lutego donosi: Do 45tego posiedzenia Seymu, o którém iuż namieniliśmy, ieszcze dodaiemy, co następuie: Przed tém posiedzeniem było w dniu 29. Stycznia posiedzenie cyrkularne, na którém oprócz narad nad zaległami przedmiotami ku ustaleniu Konstytucyi (*Praeferentialia*) wniesiono, aby Stany z powodu następuiącéy uroczystości urodzin N. Cesarza, iakoteż N. Cesarzowéy, wybrały z grona swoiego deputacyią i téyże zaleciły, by NN. Cesarstwu złożyła powinszowanie szczerze przychylnych poddanych. Wniosek ten przyięto iednomyślnie z zapałem i na następném 45tém posiedzeniu Seymu udzielono go przez Deputacyią Izbie Magnatów, z wezwaniem przystąpienia do tegoż, która też natychmiast się przychyliła. Posiedzenie 46. w d. 31. z. m. rozpoczęło się mianowaniem Członków do uroczystego poselstwa, tak przez Arcy-Xięcia Palatyna z grona Magnatów, iakoteż przez Król. Zastępcę w rzeczach Sądowych, z pośród Stanów; poczém przystąpiono do obrad Seymowych. Obrady Stanów względem dzisieyszego przedmiotu ieszcze na tém samém posiedzeniu przesłano Izbie Magnatów.

Na posiedzeniu 47tém w d. 1. t. m. wzięto pod rozwagę dotychczasowe daniny pieniężne Stanu duchownego, i obrady w téy mierze zaszłe przesłano Izbie Magnatów.

Wykaz Deputowanych, którzy w dniu maiącym być przeznaczonym przez Arcy-Xięcia Palatyna, udadzą się do Wiednia ze złożeniem życzeń NN. Cesarstwu od całego Narodu Węgierskiego: *a*) Z Izby Magnatów: Piótr Klobusiczky, Arcybiskup Koloczy; przewielebny Biskup Wesprimski, Józef Kopatsy i przewielebny Biskup Rosoński, A. Alagowich; Banus Kroacyi, Hrabia Gyulay; Hrabia Szczepan Illeshazy; Xiążę Jozef Palfy; Xiążę Filip Batthyan; Hrabia Józef Eszterhazy; Józef Ghyzy, Starosta Komitatu Torontalskiego; Hrabia Karol Erdödy, Starosta Komitatu Warasdyńskiego; Baron Aloyzy Mednyanszky; Hrabia Szczepan Szechenyi; Hrabia Antoni Majlath; Hrabia Józef Telehy; i Al. Busan, Deput. Kroacyi.— *b*) Z Izby Stanów: Assessorowie Król: Izby: Piótr Ghyczy, Wice-Palatyn; Mikołay Karasz, Proto-Notaryiusz; Jan Kussewich, Protonotaryiusz Kroacyi: Franciszek Mikos, Assessor. — Z Duchowieństwa: Przewielebni Józef Strajter, Alexander Jordanszky, Emanuel Palugyay, Hrabia Józef Sermage, Andrzey Miskoltzy. — Z Komitatów: Szczepan Borziczky, Franciszek Szegedy, Kaspar Kubinyi, Pankracy Somsich, Antoni Majthényi, Jerzy Beszeredy, Emmeryk Pechy, Jędrzey Markovics, Franciszek Hrabia Schmidegg, Hrabia Józef Deseöffy, Szczepan Szerencsy, Ludwik Almasy, Szczepan Marjassy, Abr. Vay, Szczepan Miskoltzy, Jan Marczibanyi, Alex. Somogyi. — Z miast: Andrzey Adamich, z Fiumy; Daniel Komlosy, z Debreczina; Karol Jäger, z Preszburga; Franciszek Wagner, z Oedenburga; i Karol Fischer, z Koszyc. — Ze strony nieobecnych Magnatów: Hrabia Jan Zichy mło.; Hrabia Alexander Draskowich - Michał Ghyczy i Jan Deresenyi.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéy.

Gazeta *National-Intelligencer* donosi, że Prezydent Ziednoczonych Stanów Ameryki północnéy mianował Kommissarzami Ziednoczonych Stanów na Kongres Panamski: PP. Anderson, z Kentucky, na teraz Posła w Kolumbii, i Johna Serjeant, z Filadelfii; P. Rochester z Nowego Yorku, iest Sekretarzem Kommissyi.

P. Thomas William, dawniéy Senator w Tenessee, przenaczony przez Prezydenta na Posła przy Rzeczpospolitéy Guatimali.

Na posiedzeniu z d. 20. Grudnia potwierdził Senat mianowanie P. Rufus King na nadzwyczaynego Posła i pełnomocnego Ministra na Dworze Londyńskim.

)(

Do dawnieyszych na Kongresie uczynionych wniosków należą: odmiana dotychczasowego według Konstytucyi postępowania na wyborach obwodowych do godności Prezydenta i Wice-Prezydenta Ziednoczonych Stanów i zabezpieczenie bezpośredniego udziału ludu; daléy utworzenie oddzielnych Wydziałów dla żeglugi i handlu, dla których tylko był wspólny Wydział; powszechna ustawa na bankructwo dla całego Związku; i przedłużenie posiedzeń naywyższego Sądu Ziednoczonych Stanów. Równie i stosunki Ziednoczonych Stanów do Grecyi będą Izbie w osobnym raporcie przełożone.

Stanowisko woyskowe Angielskie położone na cyplu ieziora Huron, ogłoszone przez Kommissyią graniczną za będące w pośród granic Ziednoczonych Stanów, iest ieszcze dotąd w posiadaniu Anglików, którzy ztąd maią związki z północno-zachodnimi Indyianami.

W Państwie Luizyianny zalała rzeka Missisippi niezmierną przestrzeń ziemi 392 Niemieckich mil kwadratowych. Przestrzeń 122 mil kwadratowych zalała rzeka czerwona, tak, iż ogółem zaymuie woda 514 mil kwadratowych. Tymczasem nie trzeba sobie tego wystawiać, iakoby cała płaszczyzna była iednym ieziorem; liczne kandy i ieziora takową przerzynaią, tak dalece, iż kray ten podobny do szachownicy; istotnie zalany kray obeymuie przestrzeń blisko 188 mil kwadratowych.

Hiszpania.

Podług wiadomości z Madrytu zaprowadzoną została Rada Stanu w d. 16. Stycznia. Król Jegomość i Infanci byli obecni obrzędowi. Po złożeniu przysięgi przez Radców, odczytany został wyrok z d. 24. Grudnia r. z. nakazuiący zaprowadzić Radę Stanu, iakoteż potwierdzone przez Króla dla téyże przepisy. Udzielono Zgromadzeniowi ieszcze innych wyroków i rozporządzeń, z których iedno nadaie Kardynałowi Arcybiskupowi Toledzkiemu tytuł Seniora. Poczém miał Mowę Xiążę Infantado, w którey wyraził nadzieię, że to nowe Zgromadzenie zaprowadzi porządek w Zarządzie, spokoyność w Państwie, oszczędność w finansach, ułumi spiskowych, ustali Tron, i poiedna stronnictwa. Po Mowie téy rozwiązano posiedzenie. Od tego czasu zbiera się Rada Stanu codziennie pod przewodnictwem Infanta Don Carlos.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

W d. 28. Stycznia odbyła się pierwsza Rada Gabinetowa w Wydziale Spraw Zewnętrznych w celu wydania przepisów ściągaiących się do maiącego nastąpić otworzenia Parlamentu i trwała od 2giéy do 5téy godziny; obecnymi byli: Hrabia Liverpool, Harrowby, Westmoreland i Bathurst, Xiążę Wellington, P. Kanning, P. Peel, Wice-Hrabia Melville, Lord Bexley, PP. Huskinson, Robinson i Wynn.

Dziennik *Globe and Traveller* z d. 23go Stycznia donosi, że odebrał Gazety z Rio-de-Janeiro do d. 14. Listopada, obeymuiące w krótkości traktat zawarty między Brazylyią a Angliią dla ułumienia handlu niewolnikami. Takowy stanowi, że po upłynieniu lat czterech od ratyfikacyi tegoż traktatu handel niewolnikami nie będzie poddanym Brazyliyskim pod żadnym pozorem więcéy dozwolony.

W rozmaitych arsenałach morskich Angielskich buduią teraz: 9 liniowych okrętów o 100 do 120 działach; 6 o 80 do 84, 3 o 52; 26 fregat o 46, 5 o 28; 8 korwet o 18, 31 o 10; kuter ieden, i 7 okrętów bombardyierskich; razem 96 woiennych okrętów.

Francyia.

Tegoroczne posiedzenie Izb obiedwóch otworzył Król w d. 31. z. m. następuiącą Mową:

»Mości Panowie! Z prawdziwą radością widzę się znowu być pośród WPanów. Baczny na poruszenie umysłów i na tok spraw, osądziłem, iż nie było istotnego powodu zgromadzać WPanów przed czasem, który sobie zamierzyłem. Co przewidziałem, sprawdziło się, i mam się za szczęśliwego, żem nie skrócił czasu spokoyności, któréy słusznie mogliście się WPanowie domagać.«

»Śmierć zebrała Moiego naylepszego Sprzymierzeńca w pośród iego zawodu życia; ta strata mocno serce Moie zasmuciła. Następca iego, iak i inni Monarchowie zapewniaią Mnie naymocniéy o trwałości swoiego przyiaźnego sposobu myślenia, a Ia mam ufność, że nic nie naruszy dobrego porozumienia, które między Moiemi Sprzymierzeńcami, a Mną dla spokoyności Ludów istnieie.«

»Z Królem Angielskim zawarłem Konwencyią, która warunki, iakim wzaiemna żegluga obu Królestw i ich osad podlega, uczyni iednostaynieyszemi i mniey uciążliwemi. Od téy Ugody spodziewam się szczęśliwych skutków dla naszego morskiego handlu.«

»Postanowiłem nakoniec ustalić los wyspy S. Domingo. Przyszedł czas zagoić tak dotkliwą stratę, i położyć koniec rzeczom, które tylu sprawom zagrażały.«

»Ostateczne odłączenie tey osady, więcey iak lat trzydzieści odpadłey, nie nadwerężý bezpieczeństwa innych osad, które posiadamy.«

»Potrzeba nam ustawy do podziału wynagrodzenia, które byłym osadnikom zastrzegłem, takowa będzie WPanom przełożona.«

»Niezwłocznie rozkażę WPanom przełożyć rachunki z 1824, wykaz dochodów i wydatków z 1825 i budżet na 1827. Rozwinienie się handlu i naszego przemysłu przy postępuiącem przezto codziennie podwyższaniu się dochodów z tax na konsumcyią i handel, dozwalaią polepszyć los sług naszéy świętey Religii, uposażenie kilku innych gałęzi służby po większyć, i stałe podatki, wczém iuż tego roku zaszła ulga, na nowo o dziewiętnaście millionów zmnieyszyć.«

»Mości Panowie! wraz ze Mną poczytacie się za szczęśliwych, by tym sposobem w postępowaniu naszey wewnętrzney pomyślności wynaleść środki, ku ulżeniu tłoczących ciężaru podatki opłacaiących.«

»Ustawodawstwo powolnem ulepszeniem swoiem zaspokaiać winno wszystkie potrzeby towarzystwa. Nieustanne rozdrabienie własności gruntowey, zasadzie Rządu monarchicznego istotnie przeciwne, osłabiłoby rękoymiią, iaką Konstytucyią nadaie Moiemu Tronowi i Moim poddanym.«

»Mości Panowie! Przełożone WPanom będą środki, aby zgodność, która między ustawą polityczną, a ustawą cywilną istnieć musi, przywrócić i spuściznę rodzin utrzymać, iednakże bez ograniczenia wolności rozporządzania swoim maiątkiem.«

»Utrzymanie rodzin nadaie i zaręcza polityczną trwałość, która będąc pierwszą potrzebą Państw, nadewszystko, po tylu zmiennych koleiach losów iest potrzebą Francyi«

»Mości Panowie, WPanowie wspierać Mnie będziecie, abym przywiódł do skutku plany ułożone i szczęście ludów, przez Boską Opatrzność Moiey troskliwości powierzonych coraz bardziey zapewnił. Tak równie iak Ja niebędziecie WPanowie zważać na owe nierozważne troskliwości, niepokoiące ieszcze dotąd niektóre umysły, mimo bezpieczeństwa, iakiem się cieszemy.«

»Bezpieczeństwo, Mości Panowie, nie będzie zagrożone, polegaycie WPanowie na tem, iż z iednakową troskliwością o wszystkie sprawy Państwa czuwaiąc, będę umiał pogodzić to, czego wykonanie prawnéy wolności, utrzymanie porządku i powściągnienie rozpusty wymagaią.» — Mowę tę przyięto z żywemi okłaskami i zamknięto posiedzenie przy odgłosie: »Niech żyie Król! Niech żyią Burbony!

W d. 30. Stycznia udał się Król do kościoła katedralnego Notre Dame, aby słuchał Mszy święty o Duchu świętym. Przy wniyściu do katedry przyiął go Xiąże Orleanski i Arcybiskup Paryzki; ten przemowił do Króla, na co Monarcha odpowiedział. Poczem wprowadzono Króla uroczyście do choru pod przepyszny baldachim; Członki rodziny Królewskiey, Kanclerz, Ministrowie, Parowie i Ciało dyplomatyczne stanęło po prawéy, Deputowani Izb, Marszałkowie Francyi, Kapitanowi gwardyi po lewey Monarchy, Szabelanowie, i mnóstwo Jenerałów za Arcybiskupem który celebrował. Po Mszy odprowadzono Króla z tą samą uroczystością do powozu.

W d. 31. Stycznia iak powyżéy, zagaił Król posiedzenie Izb. Gdy się Parowie, Kanclerza Francyi maiąc na czele, i Deputowani, pod przewodnictwem Prezydenta wiekiem starszego zebrali w sali Louwru a Xiężniczki zaięły mieysca w swoich trybunach, ukazał się Król w przedniey sali, otoczony Delfinem, Xięciem Orleańskim i Xięciem Burbonem, gdzie go przyięła wielka Deputacyia Parów i Deputowanych i odprowadziła do sali tronowey. Xiążęta w ubiorze Parów stanęli przed swemi krzesłami; W. Podkomorzy, W. Mistrz obrzędów, Wielcy urzędnicy Domu Królewskiego i Korony, Marszałkowie, Ministrowie Stanu i Rady Stanu uszykowali się podług przepisanego obrzędu. Kanclerz Francyi powstał z mieysca swoiego, naprzodzie wyższéy ławki przeznaczonéy dla Ministra Prezydenta, Zachowawcy pieczęci, i Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Marynarki, i Domu Królew. Wszyscy stali, gdy Król usiadł, i nakrył głowę. Wtedy rzekł Monarcha: »Mości Panowie Parowie usiądzcie WPanowie!« a Kanclerz: »Mości Panowie Deputowani, Król dozwala WPanom usiąść!« Poczem Król uchylił kapelusz, pozdrowił Zgromadzenie i miał powyższą mowę. Kanclerz odczytał notę przysięgi dla Parów i Deputowanych, którzy w ustępach posiedzeń byli mianowani, oświadczył na rozkaz Króla posiedzenia za otwarte, i wezwał Parów i Deputowanych, aby dnia następuiącego znaydowali się w Izbach swoich. Poczem Król i Xiążęta zostali z tą samą uroczystością przez galeryie muzeum do Tuilleryiów odprowadzeni.

W skutek rozporządzenia Król. z d. 15. Stycznia, dotyczącego się nowych przepisów dla Sądu kassacyynego, takowy dzieli się na trzy Izby, mianowicie na Izbę prośb, cywilną i kryminalną. Żadna Izba nie może stanowić wyroku, ieżli iest mniey iak 11 członków. Gdy Minister Sprawiedliwości przewodniczy, musi przynaymniey być 34 sędziów. Zdawcy sprawy powinni swoie raporta, gdy są naglące przedmioty, w ciąga miesiąca, inaczey we dwóch miesiącach podawać. Posiedzenie Sądu kassacyynego trwa godzin cztery i odbywa się trzy razy na tydzień. Miesiące Wrzesien i Październik są feryie, iednak nie dla Izby kryminalney. Naystarszy Radca w Sądzie kassacyynym ma tytuł: »Dziekana.«

Monitor ogłasza dwa rozporządzenia Król. z d. 18. z. m. względem cła od żeglugi na części kanału Monsieur między Dole i Besançon, i

na części kanału Bourgonskiego pomiędzy iego uyściem do Yonny i Tonnere.

W Kollegium obwodowem w Vervin, został wybrany na Deputowanego większością głosów Jenerał Sebastiani.

Almanach royal wyydzie teraz w Lutym, zatem trzema miesiącami wprzód iak zwyczaynie.

Składka dla dzieci Jenerała Foy i na pomnik wynosiła w d. 28. Stycznia w Paryżu 847,046 fr. 29 centy.

Pamiętniki Jenerała Morillo, zawieraiące główne zdarzenia w iego pochodach w Ameryce wystawiono d. 28. Stycznia na przedaż u księgarza Paryzkiego P. Dufort.

Laska Marszałkowska po Marszałku Suchet nie iest nikomu oddaną, ponieważ żyie ieszcze dwunastu Marszałków, a liczba onych rozporządzeniem Król. na 12 iest ograniczoną; laska Marszałka daną była iuż wprzód Marszałkowi Molitor.

Z dwunastu teraźnieyszych Marszałków dziewięciu iest mianowanych za dawnego Rządu: PP. Jourdan, Soult, Moncey, Gouvion St. Cyr, Mortier, Oudinot, Macdonald, Victor, Marmont, a trzey od 1814, PP. Voismenil, Lauriston i Molitor.

Podług Gwiazdy zapisała Rada Stanu niedawno względem Jubileuszu wydaną bullę wraz z listem encyklicznym Oyca Świętego do ney załączonym, i dozwoliła onę we Francyi ogłosić.

Wice-Admirał Duperre odpłynął w d. 18. Stycznia z sześciu fregatami, Amphitrytą (maiącą banderę admiralską) Surveillante, Kloryndą, Astreą, Themidą, i Medeą, iakoteż z galiotą Antilope do Francuzkich Antyllów, gdzie obeymie dowodztwo. Medea wiezie Deputowanych Haytyckich, z Francyi powracaiących do Port-au-Prince, dokąd płyną ieszcze inne okręty Francuzkie i tamże zaymą stanowisko. Wspomniona eskadra (iak mówią) bierze Ajentów, których Rząd Francuzki bez urzędowego charakteru wysyła do nowych Państw Amerykańskich, aby na nowo rozpocząć układy handlowe. Podług dziennika handlowego przeznaczony iest P. Martin do Mexyku, P. Chaumette Desfosses do Limy, a P. Outrey do Karakas.

Zjednoczone Niderlandy.

Podług wiadomości i gazet z Batawii do d. 17. Września odebranych, nadeszło tamże w dniu wspomnionem uprzednie doniesienie o bitwie stoczoney powyżey Samarangu; legło na placu 1700 buntowników, iazda ścigała uciekaiących.

Powyższe wiadomości przywiozł okręt Amerykański Falcon do Texel, który w d. 20. Września opuścił Samarang. Powstańcy mieli 9000, Niderlandczycy 3600 ludzi; ostatni zabrali 1760 ieńców. Z resztą potwierdza się wiadomość, że kilka tysięcy buntowników w d. 2. t. m. pobiło pod Samarang korpus Niderlandczyków z 300 ludzi złożony, lecz nieumieli z tego korzystać.

Niemcy.

Z Sztutgartu donoszą tameczne gazety z d. 25. Stycznia. Król Jegomość dał dnia dzisieyszego uroczyste posłuchanie Ces. Rossyyskiemu taynemu Radcy, Senatorowi Potelyce, który tu przysłany został, aby Królowi Jegomości oznaymił o wstąpieniu na tron Cesarza Mikołaia I.

Po upłynieniu feryiów, Zgromadzenie Związku Niemieckiego odprawiło swoie pierwsze tegoroczne posiedzenie w d. 26. Styczna, na którem iako Zastępca nieobecnego C. K. Austr. rzeczywistego taynego Radcy i Posła prezyduiącego, Barona Münch - Bellinghausen, przewodniczył Król. Pruski Poseł przy Związku, P. Nagler.

Prussy.

Gazeta Pruska Stanu donosi z Elberfeldu z d. 16. Stycznia: »Dyrekcyia Kompanii Reńsko-Zachodnio-Indyyskiey i Związku kopalni Niemiecko-Amerykańskiego, odebrała list z Mexyku donoszący, że okręt Riopakett, posłany przez Kompaniią Reńsko-Zachodnio-Indyyską zeszłego lata z Antwerpii do Alvarado, z pierwszym oddziałem czeladzi Związku górniczego Niemiecko-Amerykańskiego, rozbił się przed portem. Z ładunku mało albo nic nie uratowano, zaś ludzi wszystkich; i ci w d. 17. Listopada przybyli szczęśliwie do Mexyku. Wartość ładunku zabezpieczona w Anglii, a zatem właściciele maią zaręczoną stratę. Okręt Aretuza z drugą wyprawą czeladzi górniczey, zawinął szczęśliwie w d. 26. Listopada, podróżnych wysadził na ląd w Alvaredo, w mieyscu, z którego udadzą się wewnątrz kraiu.«

Królestwo Polskie.

Rozkazem dziennym do woyska Polskiego w Warszawie z d. 23. Stycznia (4. Lutego) 1826 roku wydanym, stosownie do decyzyi Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci i Króla otrzymał szefostwo pułku w ieździe Jego Cesarzewiczowska Mość W. Xiąże Alexander Następca Tronu Pułku 1. strzelców konnych, który odtąd nosić będzie imie Jego Cesarzewicowskiey Mości Wielkiego Xięcia Alexandra Następcy Tronu Nro. I.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Piotra Pillera.